

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 586/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen rakennusten energiatehokkuuden edistämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Janne Heikkisen /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 586/2022 vp:

Onko hallitus edistämässä rakennusten energiatehokkuutta paloturvallisuutta koskevan asetuksen päivittämisellä,

onko hallitus suunnittelemassa rakennusten energiatehokkuutta parantavien kannustimien käyttöönottoa ja

onko hallitus harkitsemassa uudisrakentamisen energiatehokkuusvaatimusten pakollistamista?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Rakennusten paloturvallisuudesta on säädetty rakennusten paloturvallisuudesta annetulla ympäristöministeriön asetuksella 848/2017. Asetuksen 3 §:n mukaan paloturvallisuudelle asetetut olennaiset tekniset vaatimukset täyttyvät, jos rakennus suunnitellaan ja rakennetaan noudattaen asetuksessa esitettyjä luokkia ja lukuarvoja. Paloturvallisuusvaatimukset täyttyvät myös, jos rakennus suunnitellaan ja rakennetaan perustuen oletettuun palonkehitykseen, joka kattaa kyseisessä rakennuksessa todennäköisesti esiintyvät tilanteet. Jälkimmäisessä tapauksessa vaatimuksen täyttyminen on todennettava tapauskohtaisesti ottaen huomioon rakennuksen ominaisuudet ja käyttö.

Rakennukselle asetetut paloturvallisuusvaatimukset ovat riippumattomia rakennuksen energiatehokkuusvaatimuksista. Paloturvallisuusvaatimukset ovat sinällään materiaalineutraaleja; vaatimuksia asetetaan vain paloteknisille ominaisuuksille, joita kuvataan luokkavaatimuksilla. Vaatimukset eivät ota kantaa siihen, mitä yksilöityä rakennusainetta tietyssä käyttötarkoituksessa voidaan käyttää. Esimerkiksi puukuitueriste ja muovipohjainen lämmöneriste ovat samalla viivalla, jos niiden palokäyttäytymistä kuvaavat luokkamääreet ovat samat ja ne täyttävät vaatimukset.

Palosäännökset mahdollistavat nykyisellään myös paloon osallistuville eristeille entistä laajemat käyttömahdollisuudet luokka-lukuarvomitoituksessa. Kuitenkin paloasetuksen 25 §:n ja 27 §:n mukaan yli 2-kerroksisen P2-paloluokan rakennuksen (yleensä puukerrostalo) ja yli 56 metriä

korkean P1-paloluokan rakennuksen lämmöneristeen ja muun täytteen on oltava vähintään A2-s1, d0 –luokkaa (tarvikkeen osallistuminen paloon on erittäin rajoitettu). Yli 2-kerroksisia P2-paloluokan rakennusta koskevan vaatimuksen perusteena on rajoittaa palon kehittymistä myöhemmässä palon vaiheessa ja vähentää sitä riskiä, että palo pääsisi leviämään seinärakenteeseen ja edelleen seinärakenteen sisällä tai ontelossa. Kansainvälisten kokemusten mukaan seinärakenteen sisällä tai rakennusosan ontelossa leviävä palo muodostaa ehkä suurimman paloturvallisuushan puurunkoiselle kerrostalolle. Luokkavaatimuksella varmistetaan, että eriste ei ole olennaisesti kutistuvaa, sulavaa, valuvaa tai paloon osallistuvaa.

Rakennusten paloturvallisuutta koskevaa asetusta ei ole edellä mainitulta osin tarkoitus päivittää.

Hallitus on hallitusohjelmansa mukaisesti ottanut käyttöön asuinrakennusten energia-avustukset jo vuonna 2020 vuosille 2020-2022. Vuoden 2022 marraskuun puoliväliin mennessä avustusta oli myönnetty 129,5 miljoonaa euroa ja saatu vipuvaikutuksena aikaan 621,6 miljoonan euron investoinnit. Asuinrakennusten energia-avustusta aiotaan jatkaa myös vuodelle 2023, jonka lisäksi vuosille 2022 ja 2023 on asuinrakennuksille suunnattu avustus rakennusten kaukolämpölaitteistojen uusimiseen matalalämpötilaiseen kaukolämpöön soveltuviksi samasta määrärahasta. Vuodelle 2023 on esitetty näihin avustuksiin yhteensä 98,67 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 tehdyn vaikuttavuuden arvioinnin mukaan siihen myönnetystä asuinrakennusten energia-avustuksesta kohdistui 70 prosenttia huonoimman energialuokan rakennuksiin. Asuinrakennusten energia-avustuksen saamisen ehtona on, että rakennuksen energiatehokkuutta parannetaan merkittävästi paremmalle tasolle kuin rakentamismääräysten vaatimukset edellyttävät.

Rakentamisen energiatehokkuutta koskee pakollisena olennaisena teknisenä vaatimuksena maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 117 g §:ssä energiatehokkuudesta annetut vaatimukset sekä sen nojalla annettu uuden rakennuksen energiatehokkuudesta annettu ympäristöministeriön asetus 1010/2017. Mainitun asetuksen 33 §:ssä esitetyt vaatimukset ovat vaihtoehtoinen tapa osoittaa asetuksen energiatehokkuutta koskevien vaatimusten täyttyminen uudessa asuinrakennuksessa. Rakennusten energiatehokkuutta koskee EU:n rakennusten energiatehokkuudesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU. Direktiivin 4 artiklan mukaisesti energiatehokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset on tarkistettava säännöllisesti enintään viiden vuoden välein ja tarvittaessa saatettava ajan tasalle, jotta ne vastaavat tekniikan kehitystä rakennusalaalla. Seuraava tarkastelu rakennusten energiatehokkuusvaatimuksista on direktiivin mukaisesti laadittava vuoden 2023 maaliskuun loppuun mennessä.

Helsingissä 8.12.2022

Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo

VN/31002/2022-YM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: